

BENJAMIN FUNDOIANU

Herța și alte priveliști

POEME ALESE DE

DAN
COMAN

CARTIER

de colecție

Nr. 4

BENJAMIN FUNDOIANU

•
Herța și alte priveliști

POEME ALESE DE

DAN COMAN

Fotografi de VITALIE COROBAN

CARTIER

Cuprins

Despre autor	7
Despre autorul ediției	11
Puțină eleganță, puțină demență, domnilor!	15
vacile de lapte, de pluș ori de cafea	21
Cîmpuri	22
Pastel	23
Presentiment de toamnă	25
* * * [Mireasma dup-amiezii e galbenă-nspre lac.]	27
Crîmpeie	30
Hiemes	32
* * *[E pace clară de-apă ce murmură-n amurg]	33
Înserare	38
Arșița	37
Eglogă marină	39
Mărior	40
Priveliști	41
Priveliști	
XIX [Un soare blond și luciu...]	42
XIII [Amiaza-ncremenește-n heleșteu copacii]	46
XXI [Vacanțiile pline cu mure și cu viespi]	47
Priveliști	49
Odă de aur	51
Mare	52
Gospodărie	53

Priveliști. Poeme (1917-1923)	55
Lui Ion Minulescu	56
Cîteva cuvinte	57
Paradă	63
Herța	67
Toca	82
Sinaia	83
Un tren de marfă...	87
Lui Taliarh	90
Metru vechi	92
Ce simplu	94
Provincie	96
Rugă simplă	103
Urîtul	105
Femeie luminoasă.....	106
Seară mistică	107
Cîntece simple: Mărior	110
Lui Ion Călugăru	121
Vreau toamnă, via.....	123
E ziua cea din urmă.	125
Ora de vizită	127
Alte priveliști	129
Eveniment.....	137
Coincidențe	138
După diluviu	140
Cîntece simple: Vlaici	141
Lucarnă	147
Discurs	148

Exercițiu de franceză	153
S.O.S.	154
Doamnei Sonia Delaunay.....	155
Zorii unei zile	157
Cine-ar fi spus?	158
Scene din viața laponilor	159
Exercițiul de franceză	161
Refuzul poemului	162
Ulysse	164
Fecunditatea neputinței	165
Cîntecul de leagăn al emigrantului	167
Despre fotograf	170

vacile de lapte,
de plus ori de cafea

Cîmpuri

Vezi fîn e-n drum și-i iarăși fîn,
și cîmpurile-s lungi și iarăși cîmpuri
și seară e-n înalt și-i iarăși seară –
și stau culcate vaci în peisaj.

Tu treci prin fînul greu și tu ești fîn!
Tu treci prin cîmpuri și ți-e un cîmp ființă,
tu treci în seara vagă și ești seară.

O, tu ești baliga uitată-n drumuri,
ești plugul de belșug și fecundații,
ești sufletul pămîntului de fieră
și ești făptura cîmpului de grîu.

Și ți-e făptura ca un grîu nemernic,
și ți-e făptura abur pe oglindă,
și ți-e făptura un clăbuc de-amurg –
făptura ta asemene naturii.

Pastel

Privește, toamna vine și pune-n trestii flaut —
Eu caut fără vrere și nici nu știu ce caut
Ș-ascult cum vîntul bate și sufletul din trestii.
Adîncul umple urna tăcerilor acestii,
Ca liniștea adîncă și fumurie a mării.
Privește cum salcimii se clatină la poartă —
Pe apa din fițină se strînge frunza moartă
Și paserile zboară ca-n fața unei iniști,
Singurătatea cade ca un fruct copt pe liniști,
Arare, sfîrticate, de-un chiot din podgorii.
Pe căi de floare arsă, bicisnici, călătorii
S-opresc s-asculte-ntinsul, ca-ntinderile mării,
O roză-și cearcă haina în visul înscrierii,
Și printr-un geam se uită prin colțurile casii.
Amurgul, plin de taina îndepărtați Asii,
Adună pomii-n pîlcuri și-i prinde ca-ntr-o cange.
Cipreșii cresc ca-n țărmii haoticului Gange,
Își pun scufii de floare și-și cearcă reverență;
Și-atît de calmă-i ora, că parcă-i simți prezența.

Și sufletul tăi-l pipăi cu mînele, eteric.

O clipă, ca de-o umbră, te-ai rupt din întuneric,
Căci iată, toamna vine și-și bate roibu-n pinteni
Și pe aleea-n care dorm pomii albi și sprinteni,
Supt stelele-n priveghe și-al lunii corn bucolic,
În freamătuș de frunză, greoi și melancolic,
Ca zugrăviți în șagă cu vîrful unei gresii,
Simt umbra unui Faun și rîsul Faunesii.

Iași (1916)

Presentiment de toamnă

A prins din nou să cadă bruma-n munți —
Și-i vară, totuși, după calendare.
E plumburiu și burniță arare
Și parcă-n jur toți oamenii-s cărunți
Și parcă toți își jelui himere —
Dorm munții-n fund cu gheb de dromadere.
Pe bânci de parc, sub chioșcuri, se preling
Stropi grei prin frunze galbene și late.
Femei citesc romane demodate;
Și-arar salcimii foile își ning
Pe-aleile pustii din pavilioane.
Pe-alei, maiori bătrâni își plimb galoane.
Mă văd copil, prin vii, pe la cules.
Rideau pe struguri poamele-n octobre;
Băteau de parte puști; și-n ceasuri sobre,
Se tînguiau adînc și nențeles,
Un țipăt lung și tulbure de goarnă;
Apoi, părea că noaptea se răstoarnă.
Pe streșine veneau în stoluri berzi,
Și defilau ca-nvinșii la paradă;

Și noi băteam în palme din ogradă;
Tîrziu, pierdeau prin loziile verzi.
Iar noi cădeam în urmă-le pe gînduri,
Și cineva cioplea ceva din scînduri.

Piatra-Neamț, iulie 1916

* * *

Mireasma dup-amiezii e galbenă-nspre lac.
O babă cată ape și buruieni de leac,
mirositoare mintă, ori tainică melisă.
Înspre nisipuri coasta cu buruiene-i scrisă
ca niște moțuri rare; cu cît spre luncă vii,
mănuuchiuri-nalte-și cearcă argint cu mov și gri
și înnegresc pămîntul mîlos și rar de dună;
pe după lozii pline cu umbră joasă-o lună
ca secera se plimbă pe ochiul de păun...
Statornicit de trunchiuri, pămîntul des și brun
mînjește cu căpsune urîtul din răsuflăt;
și chiuie arare ori horcăie din suflet,
căci agonii de aur îți bîzîie-n auz.
Măcieșii cu pistriuie pe fețe roze, uzi
își joacă flori de ambră pe ziuă de cărare.
Cum soare nu-i, ai crede că-n luncă-i înserare
și că lumina are polen de romaniți —
O fată, blond' de soare, se-nvalmă în pestriț
și-n tremurul de friguri, netâlmăcit de șoaptă,
cu ochii-nchiși, în miros, nelămurit așteaptă...

